

[Fuglsang.]

særlig positivt, det er jo i praksis druknet i en bureaukratisk sump. Der tales f. eks. i redegørelsen om landbrug og gartneri, der tales om vore landsbyers fremtidige skæbne og vore landkommuner, som affolkes. Men netop landbrugets struktur, dets pris- og markedspolitik skulle jo være en af bærepillerne for planlægning inden for EF, og man tør nok sige, at netop her har den spillet fal-lit.

Der tales med rette om at værne om vores værdifulde landbrugsjord, at bevare den til landbrugsformål og om at bevare vore rekreative områder, og det er vi også enige om. De bør ikke yderligere forvandles til spekulationsobjekter.

Jeg giver ministeren ret i, at der bør være plads på vore kyster til vores mennesker, og det er der. Med Danmarks 7.000 km kystlinje er det ikke et naturskæb, men et menneskeskabt problem, når der opstår vanskeligheder her, og det må kunne ændres. Når der henvises til grundlovens § 73, så er det jo et fortolkningsspørgsmål, hvad man forstår ved almenvellet, om det er den enkeltes pengepung, eller om det er landets borgere set som helhed.

Et malende billede på den praktiske økonomiske mangel på plan oplever vi jo netop i denne tid inden for fiskerisektoren, som ikke desto mindre spiller en stor rolle for nogle af vore mest underudviklede, vore svagest udviklede landsdele. Det er ikke så forfærdelig længe siden, jeg her i tinget rejste spørgsmålet i anledning af, at man destruerede fisk, fordi der var for mange af dem og de ikke kunne opnå fællesmarkedets mindstepriser. Nu ser man modsat, hvordan store dele af vor fiskerflåde er på vej hjem, fordi man udstedte forbud for danske fiskere mod at fange sild og torsk, medens andre nationer fortsætter. Det er som sagt en uholdbar situation, ikke blot for fiskerne selv, men for byer og landsdele, hvor fiskeriet dog trods alt spiller en rolle. Det er ikke planlægning, det er kaos, og det nytter jo ikke at skyde skylden på de egentlige fiskere. En af årsagerne er netop den politik, der føres her, som jo har fristet en hel del kutterredere til af skattemæssige spekulationsgrunde at lægge om til fiskeri.

At det med planlægning faktisk må tages som noget konkret, har vi jo talrige eksem-

pler på. Jeg kan nævne, hvordan det er gået med helhedsplaner, jeg kan nævne udviklingen med hensyn til perspektivplanerne I og II. De er jo faktisk ikke kommet stort længere end til papiret i diverse tykke bøger. Længere når vi ikke, så længe virksomhederne og deres ledere, som jo ofte sidder i andre byer, ofte i andre lande, kun skal spørges i visse tilfælde, men i alle tilfælde selv afgør, hvad de vil gøre ved planlægningen, hvordan de vil handle. Landet oversidder arbejdere i deres studiekredse og diskuterer og studerer de multinationale koncerners økonomiske og politiske magt. Men disse studier har jo ingen betydning, hvis man ikke tager konsekvenserne af dem, og sagens kerne er jo, at en virkelig landsplanlægning ikke er mulig uden at ændre grundlæggende principper for, hvem der skal råde over landets råstoffer, produktivkræfter og økonomiske kilder.

En virkelig planlægning til gavn for befolkningen er ikke mulig uden en demokratisering af disse områder, det vil sige en demokratisering af den offentlige administration og dens organer, f. eks. som jeg nævnte ledelsen af egnsudviklingen og for den sags skyld også f. eks. sammensætningen og virkningen af monopoltilsynet. Den er ikke mulig uden visse begrænsninger af den private ejendomsret, herunder mulighed for ekspropriationer, som bl. a. hr. Ejler Koch var noget inde på. Det ligger selvfølgelig uden for denne sags direkte indhold, som vi ser noget positivt i, men det har betydning på længere sigt, og det har også den praktiske betydning, at såvel socialdemokratiet som det kommunistiske parti har sendt et programudkast ud til diskussion, hvor netop disse spørgsmål diskuteres. Det kan blive en udmærket baggrund, i hvert fald i arbejderbevægelsen, for den videre planlægning i vores land.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet.

Mødet genoptages i dag kl. 13, hvor vi først går til dagsordenens punkt 7, spørgsmål til ministrene.

Mødet udsat kl. 11.56.